

Postbus 2894 1000 CW Amsterdam

Aan de woordvoerders integratie van de vaste commissie
Sociale Zaken en Werkgelegenheid

cc. Minister C.E.G. Van Gennip,
Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Landelijk Bureau
Postbus 2894
1000 CW Amsterdam
Telefoon (020) 346 72 00
Helpdesk (020) 346 72 50
Fax (020) 617 81 55
www.vluchtelingenwerk.nl
info@vluchtelingenwerk.nl

Datum 23 maart 2022
Betreft Brief VluchtelingenWerk Nederland t.b.v. het commissiedebat
'Inburgering en integratie' d.d. 30 maart 2022
Ons kenmerk O.2.2.22-035.EL

Geachte woordvoerders,

Voor het 'commissiedebat Inburgering en integratie' op 30 maart a.s. wil
VluchtelingenWerk Nederland u graag de volgende punten meegeven

Reactie motie 'maatwerk in de naturalisatietoets' (agendapunt 1)

Zoals we in [onze brief](#) voor het Hoofdlijnen debat al schreven blijkt uit het coalitieakkoord (pag. 26) dat het kabinet het taalniveau voor naturalisatie zoveel mogelijk wil verhogen naar B1 en hiertoe de mogelijkheden tot maatwerk wil verkennen, in lijn met het maatwerk bij de taaleis inburgering. We ondersteunen de inzet van het kabinet dat van mensen niet het onmogelijke mag worden gevraagd en dat daarom wordt gekeken of bij naturalisatie – net als bij inburgering – rekening kan worden gehouden met individuele capaciteiten en mogelijkheden. Vluchtelingen en hun kinderen moeten zo spoedig mogelijk kunnen naturaliseren zonder dat zij met onhaalbare eisen worden geconfronteerd. Het effect van het niet kunnen naturaliseren door een te hoge taaleis zal niet zijn dat meer vluchtelingen ons land verlaten. Het effect is wel dat mensen niet kunnen naturaliseren en dat we daarmee tegen ze zeggen dat ze een buitenstaander in onze samenleving blijven. Wij vinden het niet nodig dat er eerst nog onderzoek gedaan wordt hiernaar. In het huidige 'Besluit naturalisatietoets' bestaat de mogelijkheid tot maatwerk immers al. Onder de voorwaarden wordt hierin verwezen naar de taaleisen uit de diverse inburgeringswetten of naar het voldoen aan deze inburgeringseisen. Zo kunnen ook de eisen uit de Wet inburgering 2021 vrij eenvoudig worden toegevoegd, zoals onlangs ook is gebeurd bij de taaleis voor sterker verblijfsrecht in het [Vreemdelingenbesluit](#). Dit blijkt ook uit de [beantwoording](#) van vragen hierover door de formateur: *"Dit kan door middel van een nieuwe verwijzing naar de inburgeringswetgeving."* Het lijkt erop dat een onderzoek veeleer een oplossing is voor het feit dat *"De meningen daarover uiteenlopen"*. Ook begrijpen we de volgende passage niet in het op 10 maart jl. gepubliceerde ['Besluit tot Wijziging van het Besluit naturalisatietoets'](#): *"Het is onder de Wet inburgering 2021 niet langer mogelijk om het inburgeringsexamen aan te wijzen als de naturalisatietoets in Europees Nederland en*

voor verzoekers die woonachtig zijn buiten het Koninkrijk. De maatwerkgerichte benadering zoals het nieuwe inburgeringsstelsel dat kent, leent zich daar niet voor.” Het lijkt alsof hiermee alvast wordt vooruit gelopen op latere besluitvoering in de Kamer.

VluchtelingenWerk vraagt zich af waarom het kabinet een onderzoek naar maatwerk bij naturalisatie nodig acht, waaruit dit onderzoek bestaat en wanneer dit zal plaatsvinden?

Verdere Integratie op de Arbeidsmarkt (agendapunten 2 en 5)

VluchtelingenWerk is actief deelnemer aan het programma ‘*Verdere Integratie op de Arbeidsmarkt*’ en is blij met de voortgang tot dusver. In de uitvoering van de Werkagenda zien we volop mogelijkheden voor meer kansgelijkheid en grotere arbeidsparticipatie van migranten met een niet-westerse achtergrond en in het bijzonder voor vluchtelingen. Daarom benadrukken we het belang van voortzetting van dit programma. Nu de Werkagenda wordt uitgevoerd is het belangrijk deze unieke samenwerking te blijven faciliteren, de ontwikkelingen van de uitvoering te blijven volgen en de resultaten goed in beeld te brengen.

Ondanks de momenteel ongekend grote vraag op de arbeidsmarkt blijft de arbeidsparticipatie van vluchtelingen helaas nog achter bij die van andere groepen in de samenleving. Volgens het CBS stonden er eind 2021 in Nederland 387 duizend vacatures open. VluchtelingenWerk heeft op basis van cijfers uit de database van de [KIS Wijkmonitor](#) berekend dat eind 2021 in Nederland ongeveer 90 duizend mensen uit vluchtelinglanden geen werk hadden, maar wel werkzoekend waren. Hier ligt een grote kans om meer vluchtelingen naar werk te begeleiden.

VluchtelingenWerk is benieuwd hoe de minister deze kans wil benutten en hoe zij daarin de rol van de (partners van de) ‘Taskforce Werk en Integratie’ ziet?

Stand van zaken over de uitvoering van de inburgering (agendapunt 7)

Als gevolg van corona en het uitvallen van lessen, docenten en examens hebben veel vluchtelingen ernstige [vertraging](#) opgelopen bij hun inburgering. De inzet was en is dat inburgeraars zo min mogelijk nadeel ondervinden van de opgelopen vertraging. Helaas kunnen zij echter -weliswaar op een ander beleidsterrein en bij een ander ministerie- wel degelijk nadeel ondervinden. Het alsmaar verlengen van de inburgeringstermijn kan namelijk betekenen dat zij buiten hun schuld en veel later dan normaal in aanmerking kunnen komen voor een verblijfsvergunning onbepaalde tijd en hierdoor veel langer in onzekerheid verkeren over hun verblijf in Nederland. Naast persoonlijke gevolgen, heeft deze verblijfsonzekerheid ook een zeer nadelig effect op hun integratie en die van hun kinderen.

Om verdere vertraging te voorkomen dringen we daarom tevens aan op het zo spoedig mogelijk hervatten van het opleggen van de inburgeringplicht onder de Wet inburgering 2013 (agendapunt 9).

VluchtelingenWerk dringt aan op een rechtvaardige oplossing voor deze mensen en samen met de staatsecretaris van Justitie te bezien of zij -ondanks vele verlengingen bij inburgering- meer verblijfszekerheid kunnen krijgen binnen de normale termijn.

NB. Het blijft ons verbazen dat er bij de regels en voorzieningen voor Covid-19 sprake is van onderscheid tussen private en particuliere inburgeringsscholen. In [de beantwoording](#) (pag.16) wordt gesteld dat 'de plaats' waar het onderwijs wordt gegeven doorslaggevend is voor de Covid-19 regelgeving, maar volgens ons is dit de instelling en het ministerie waaronder deze valt.

Reactie motie 'lokale initiatieven voor maatschappelijke diensttijd' (punt 8)

VluchtelingenWerk wil u wijzen op goede mogelijkheden tot samenwerking met bestaande initiatieven zoals bijvoorbeeld het project '[Wake up your mind](#)'. In het kader van de Maatschappelijke Diensttijd worden Nederlandse jongeren en jongeren met een vluchtelingachtergrond met elkaar in contact gebracht. Tijdens dit project komen deze jongeren (tussen de 17 en 27 jaar) wekelijks bij elkaar om samen maatschappelijke impact te maken. Gelijkwaardigheid staat voorop. Jongeren bedenken samen een activiteit; denk bijvoorbeeld aan vloggen over hun leven, koken met buurtbewoners of het organiseren van een sportdag.

VluchtelingenWerk is benieuwd of de minister mogelijkheden ziet voor samenwerking met geschikte projecten zoals het 'Wake up your mind' project van VluchtelingenWerk.

Vluchtelingen uit Oekraïne

VluchtelingenWerk wil graag uw aandacht vragen voor de integratiekansen van vluchtelingen uit Oekraïne. Met man en macht wordt momenteel gewerkt aan het regelen van noodopvang en de eerste basale voorzieningen. De mogelijkheden voor integratie moeten echter niet uit het oog worden verloren. Oekraïners hebben veel vragen over het leren van de Nederlandse taal en willen graag werken. Wat betreft het laatste is inmiddels geregeld dat ze zonder tewerkstellingsvergunning aan de slag kunnen, maar over een aanbod van gratis taallessen bestaat nog geen duidelijkheid. Mochten Oekraïners lang in Nederland moeten blijven en op den duur zelfs willen naturaliseren, dan moet bij het aanbieden van taalvoorzieningen (en voorlichting) ook alvast worden gedacht aan de voorwaarden voor naturalisatie en of en hoe zij te zijner tijd aan de hiervoor geldende taaleis kunnen voldoen.

We hopen dat u het bovenstaande wilt betrekken bij uw inbreng in het Commissiedebat.

Met vriendelijke groet,

Frank Candel
Bestuursvoorzitter VluchtelingenWerk Nederland